

ČESKÉ VÁNOCE 2023

Jak vypadají typické a průměrné české Vánoce zjistíte v tomto zcela průměrném reportu. I když zas tak moc průměrný není, už jenom tím, že je založen na odpovědích 5 000 Čechů.

OBSAH

Symboly českých Vánoc	4
Kde tráví Češi Vánoce	11
Co by byly Vánoce bez dárků	17
Co by byly Vánoce bez jídla	27
Další vánoční zajímavosti	33

PROČ A JAK TO CELÉ VZNIKLO?

Nesentimentálně si přiznejme, že z našeho pohledu jsou Vánoce tou nejdůležitější marketingovou událostí roku. A proto každý rok touto dobou můžeme číst a poslouchat o tom, co Češi mají a nemají na Vánocích rádi, bez čeho se Vánoce neobejdou atd. Ale jak vypadají ty opravdové české Vánoce, když se zeptáte 5 000 Čechů?

Pokud jste se proklikali až sem, viděli jste už náš vánoční web. V tomto reportu najdete vše o českých průměrných Vánocích v číslech ve zcela průměrném vánočním reportu.

Pěkné typické i netypické Vánoce vám přeje
GroupM

Pár informací o projektu pro štouravé zvidavé

Využili jsme další vlny aktualizace našeho GroupM mPanelu (který kontinuálně a komplexně mapuje chování české populace a nabízí detailní vhled do spotřebitelských, mediálních i životních návyků Čechů) a připojili jsme několik vánočních otázek.

Počet respondentů: 5 000

Charakteristika vzorku: reprezentativní vzorek české online populace ve věku 15-80 let. Reprezentativní kvóty na pohlaví, věk, velikost místa bydliště, kraj

Sběr dat proběhl na přelomu září a října 2023

Poznámka: při počtu respondentů, který máme, jsou všechny podskupiny minimálně o nižších stovkách respondentů a většina rozdílů významných. Neuvádíme proto N-ka na jednotlivých slidech, vyjma otázek pod filtrem.

SYMBOLY ČESKÝCH VÁNOC

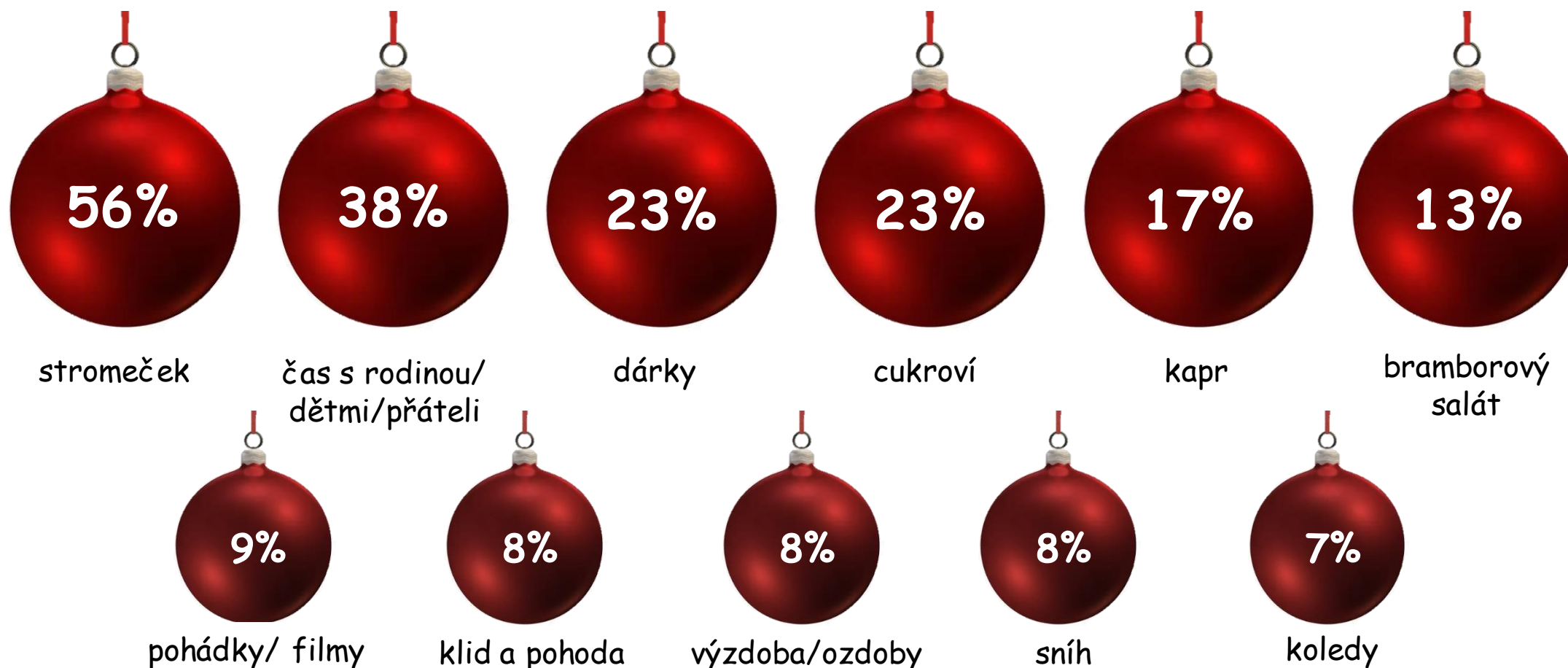
Co si Češi spontánně spojují s Vánocemi?

A co je důležité pro to, aby Vánoce byly ty nej?

A jelikož platí, že ani o Vánocích není všechno zlato,
co se třpytí, tak co Čechům na Vánocích vadí?

SYMBOLY VÁNOC - SPONTÁNNĚ

Zeptali jsme se 5 000 Čechů, jaké jsou podle nich symboly Vánoc. Jak vidíte, mít jednou ročně doma kus lesa (občas v plastovém provedení) je základem českých Vánoc. A mimochodem, čím bohatší rodina, tím častěji zmiňují stromeček a kapra. A čím více si rodina potrpí na cukroví, tím dříve začíná kupovat dárky.

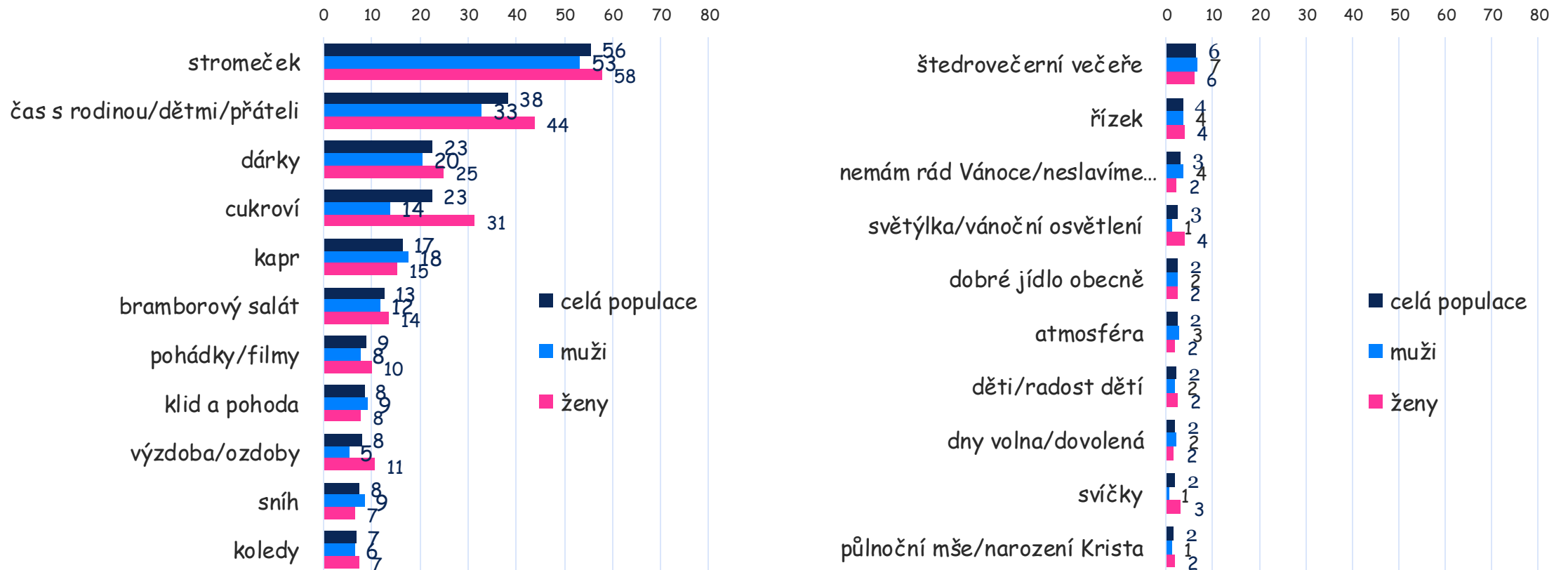

Otázka: Jaké jsou pro Vás symboly Vánoc - bez čeho by pro vás Vánoce prostě nebyly Vánoce?

Zdroj dat: GroupM mPanel

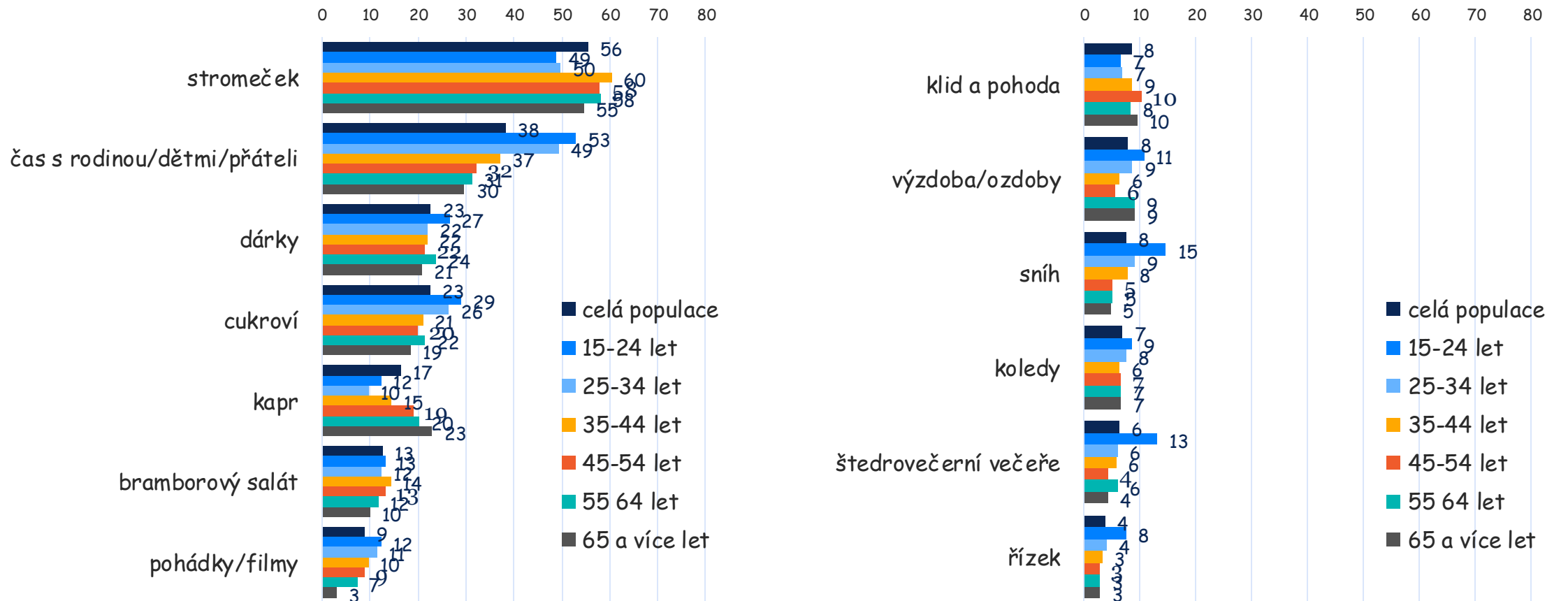
SYMBOLY VÁNOC SPONTÁNNĚ V ČÍSLECH 1/2

Pro ženy jsou Vánoce víc o času s rodinou/blízkými a taky o cukroví (ale ne vždy v dobrém, protože pečení a shánění je převážně na nich). Muži mírně častěji zmiňovali kapra - jednou za rok mohou prokázat kvality lovců.

SYMBOLY VÁNOC SPONTÁNNĚ V ČÍSLECH 2/2

Stromeček zmiňují častěji Češi nad 35 let, stejně jako kapra. Pro mladé je naopak symbolem Vánoc čas s rodinou, u kterého je cukroví a nají se u štedrovečerní tabule. Jako generace globálního oteplování také nejvíc touží po sněhu.

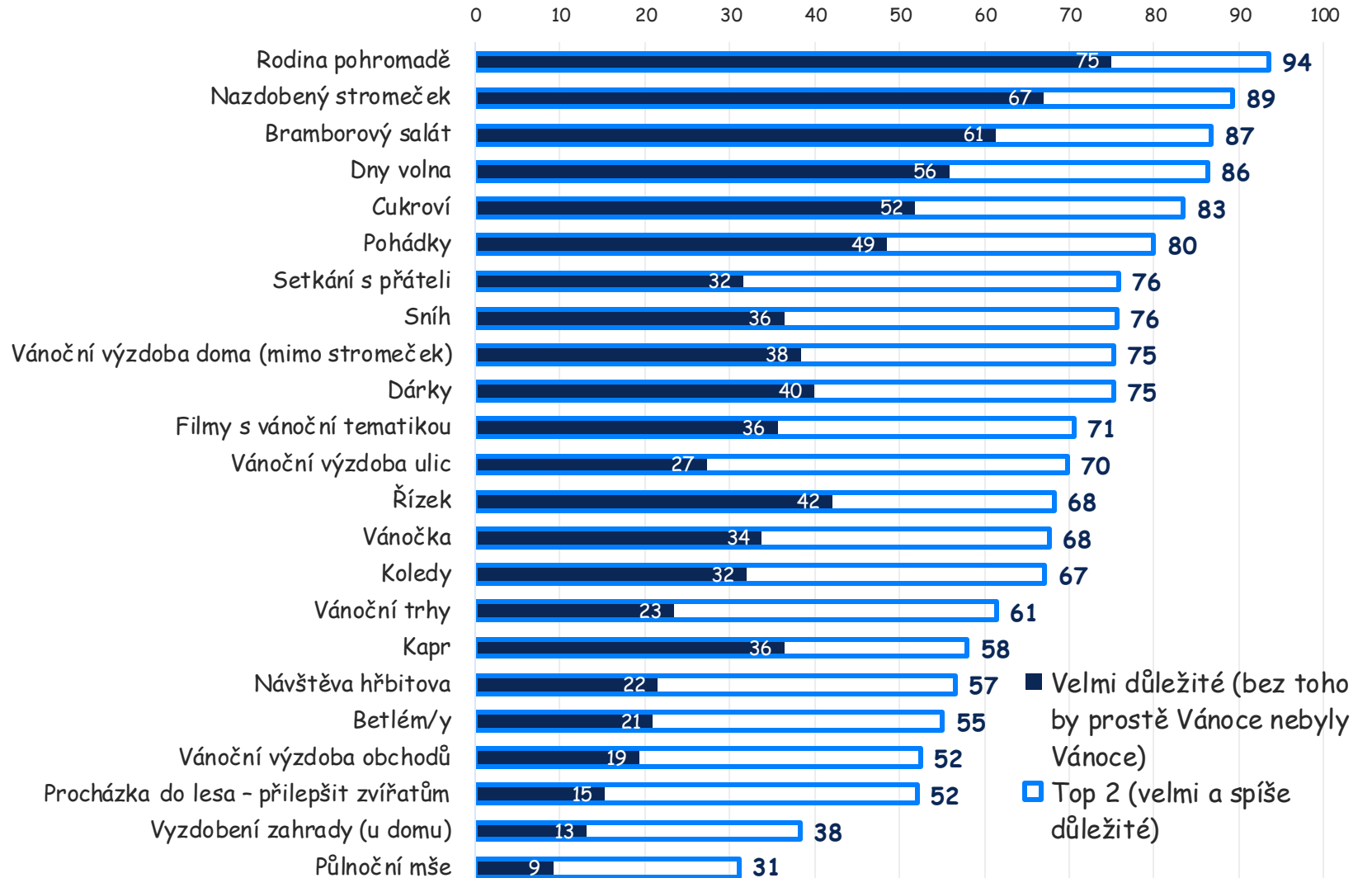
Otázka: Jaké jsou pro Vás symboly Vánoc - bez čeho by pro vás Vánoce prostě nebyly Vánoce?

A CO JE DŮLEŽITÉ PRO TO, ABY VÁNOCE BYLY TY NEJ?

Jak vidíte, rodina pohromadě je základ, s tím nakonec souhlasí i největší škarohlídi - bez toho by prostě Vánoce nebyly.

Následuje stromeček, bramborový salát a cukroví - a aby se to všechno nazdobilo a ~~sezřele~~ snědlo, musí k tomu být dny volna a v TV pohádky.

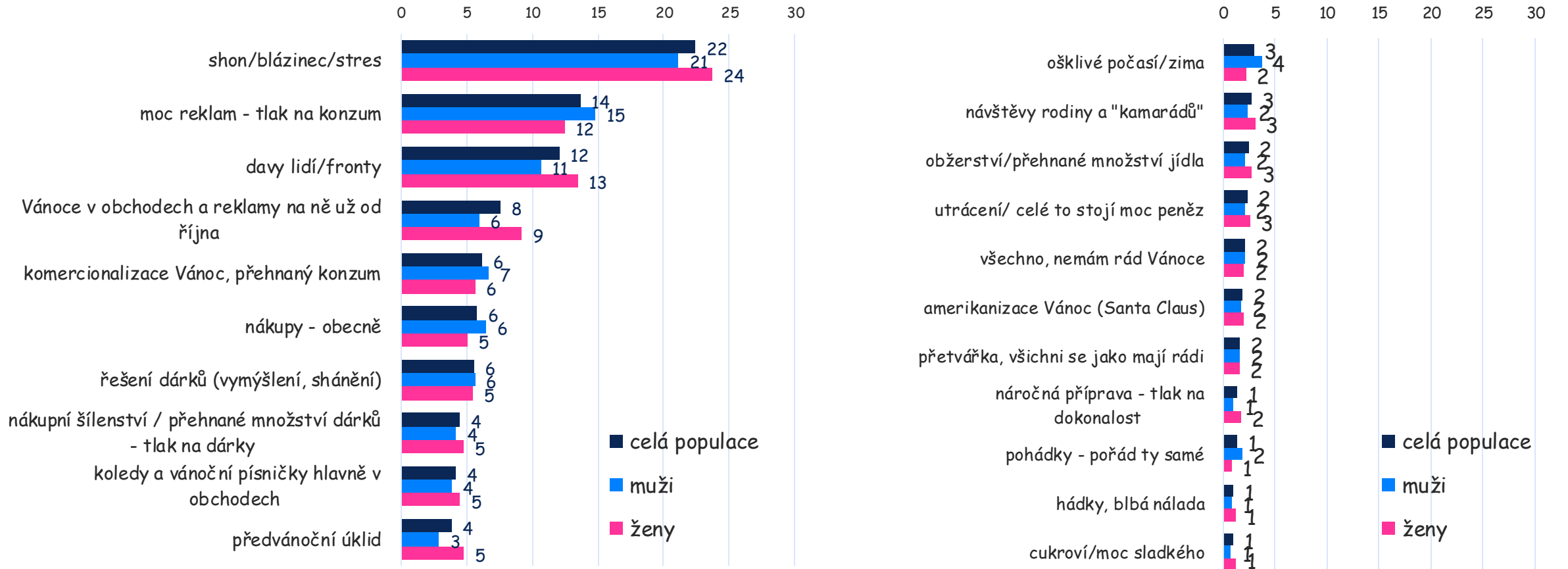
Řízek a kapr sice jsou z hlediska celkového skóre (top2) relativně níž, mají ale spoustu zásadních zastánců (tmavě modrá barva) - buď řízek nebo kapr.

Otázka: Nyní uvidíte seznam věcí, které mohou, ale nemusí být spojeny s Vánoci. U každé položky uveďte, jak moc je pro Vás tato věc o Vánocích důležitá.

CO ČECHŮM NA VÁNOCÍCH VADÍ?

Shon, blázinec a stres jsou hlavní výhradou Čechů vůči Vánocům. Vadí také přílišná komercializace Vánoc (dohromady také více než pětina Čechů). A do třetice vadí davy lidí a fronty v obchodech i ve městech obecně.

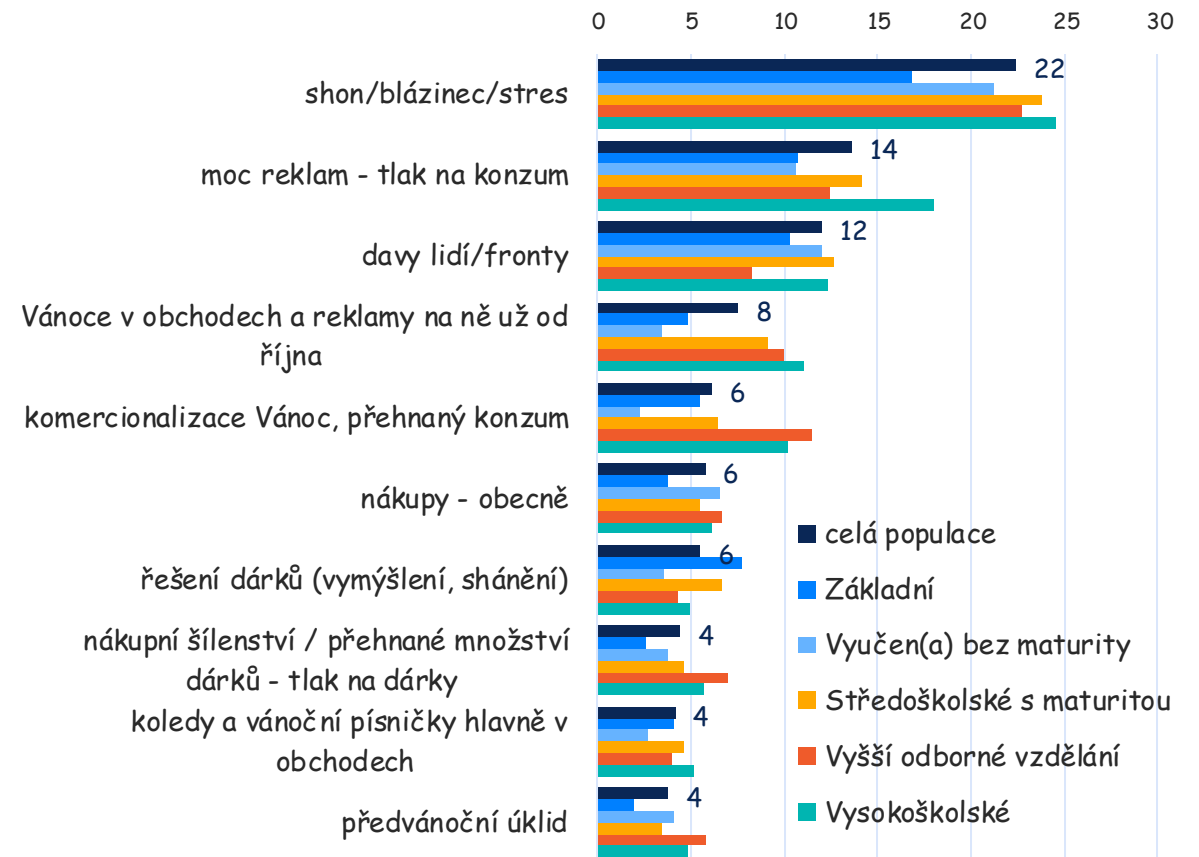
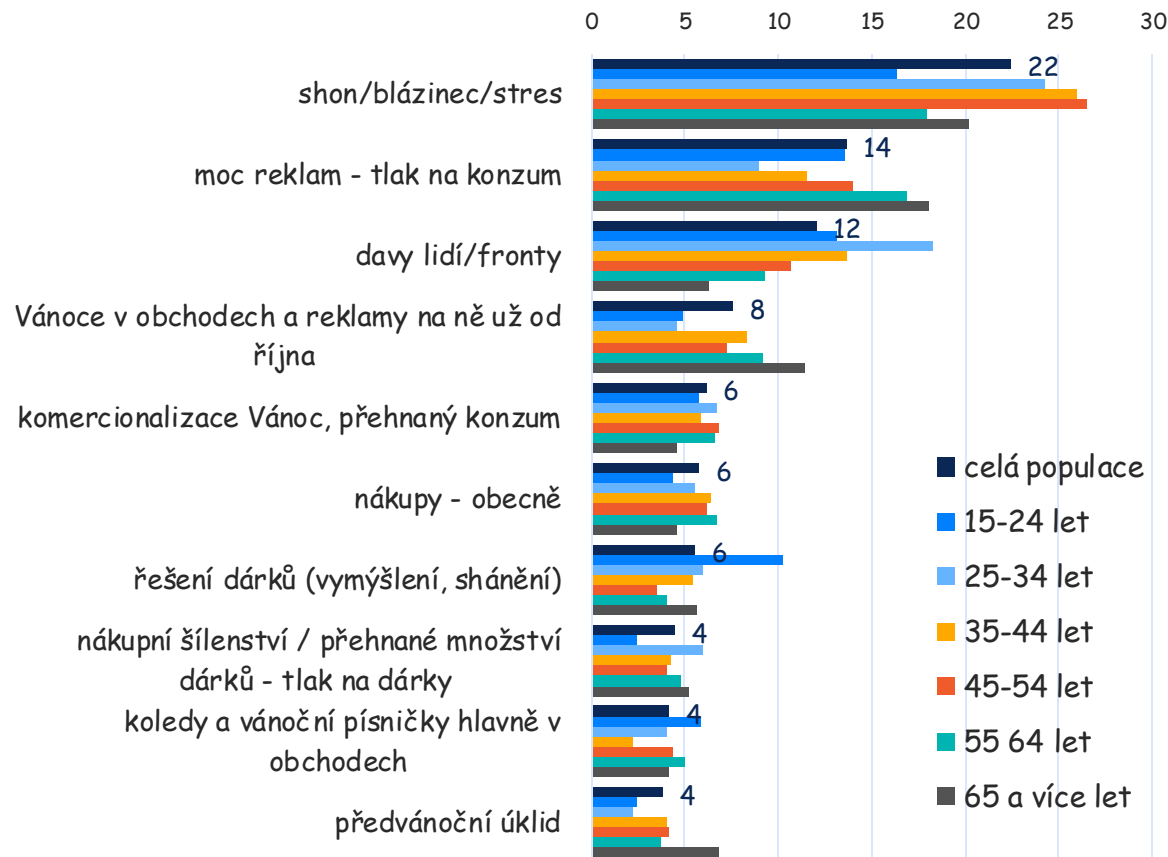

Otázka: Co, pokud něco, naopak na Vánocích nemáte rádi? Co Vás otravuje, je toho už příliš atd.

Zdroj dat: GroupM mPanel

CO ČECHŮM NA VÁNOCÍCH VADÍ? (TOP 10, DETAIL)

Shon a stres trápí hlavně střední generaci, ale to souvisí hodně s přípravou Vánoc pro děti. Nejmladším ročníkům vadí hlavně davy lidí a vymýšlení dárků. Starším generacím vadí nejvíc reklamy a také moc časné Vánoce v obchodech. A největší výhrady vůči přehnané komercializaci a konzumu mají Češi s VŠ.

Otázka: Co, pokud něco, naopak na Vánocích nemáte rádi? Co Vás otravuje, je toho už příliš atd.

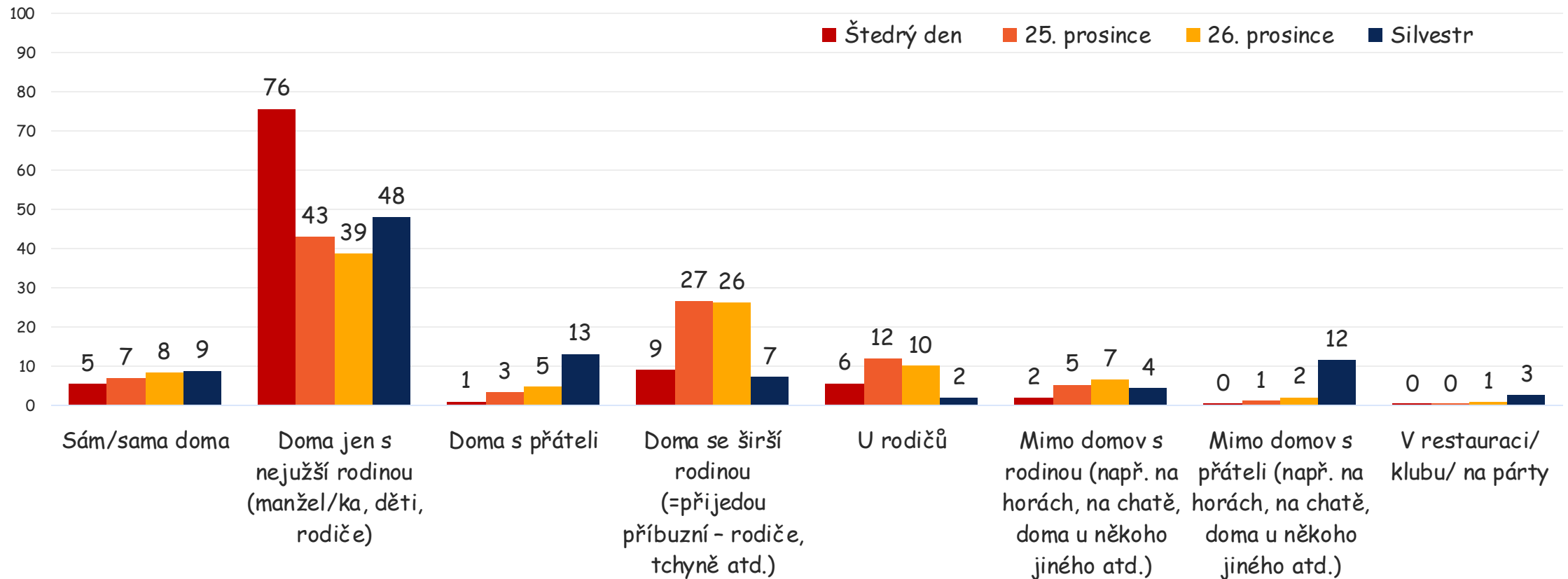
Zdroj dat: GroupM mPanel

KDE TRÁVÍ ČEŠI VÁNOCE

Kde jsou Češi na Štědrý den, 25. 12 a 26. 12?
A kde tráví Silvestra?

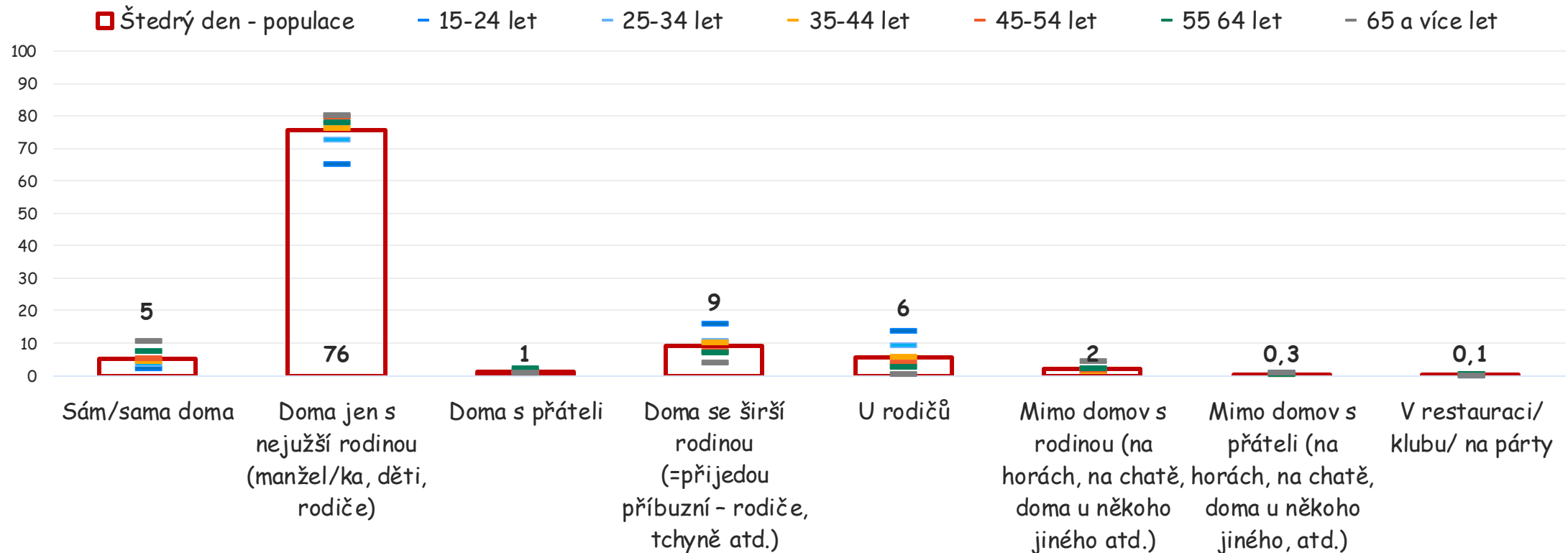
KDE TRÁVÍ ČEŠI VÁNOCE A SILVESTRA

3/4 Čechů tráví Štědrý den doma, jen s nejužší rodinou. Větší sranda začíná od 25. prosince, kdy začnou návštěvy příbuzných. Na Silvestra se pak část Čechů odváží i mimo rodinný kruh. A jestli chcete vědět, jak je to v různých podskupinách, musíte číst dál.

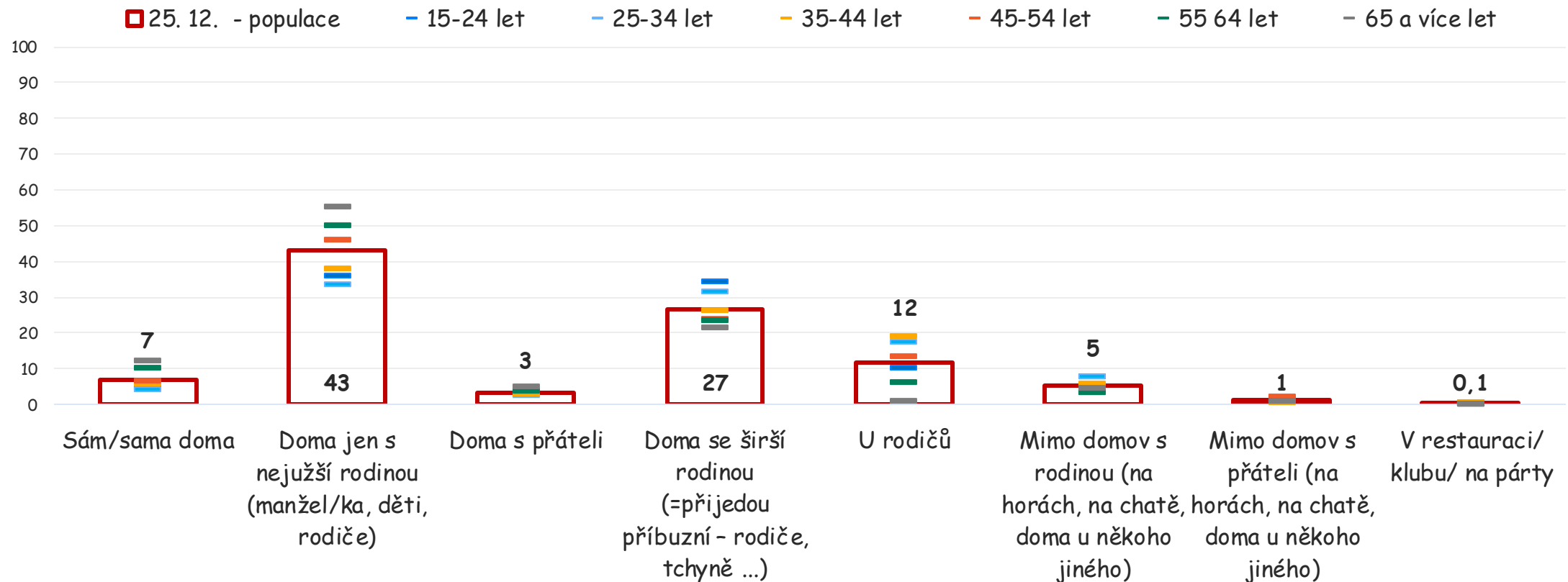
KDE TRÁVÍME ŠTĚDRÝ DEN - DETAIL

Na Štědrý den panuje v Česku skoro vzácná jednota. 3/4 Čechů jsou doma s nejužší rodinou. U mladé generace je část u rodičů. 5 % Čechů je na Štědrý den samo, u lidí nad 65 let je to 10 %.

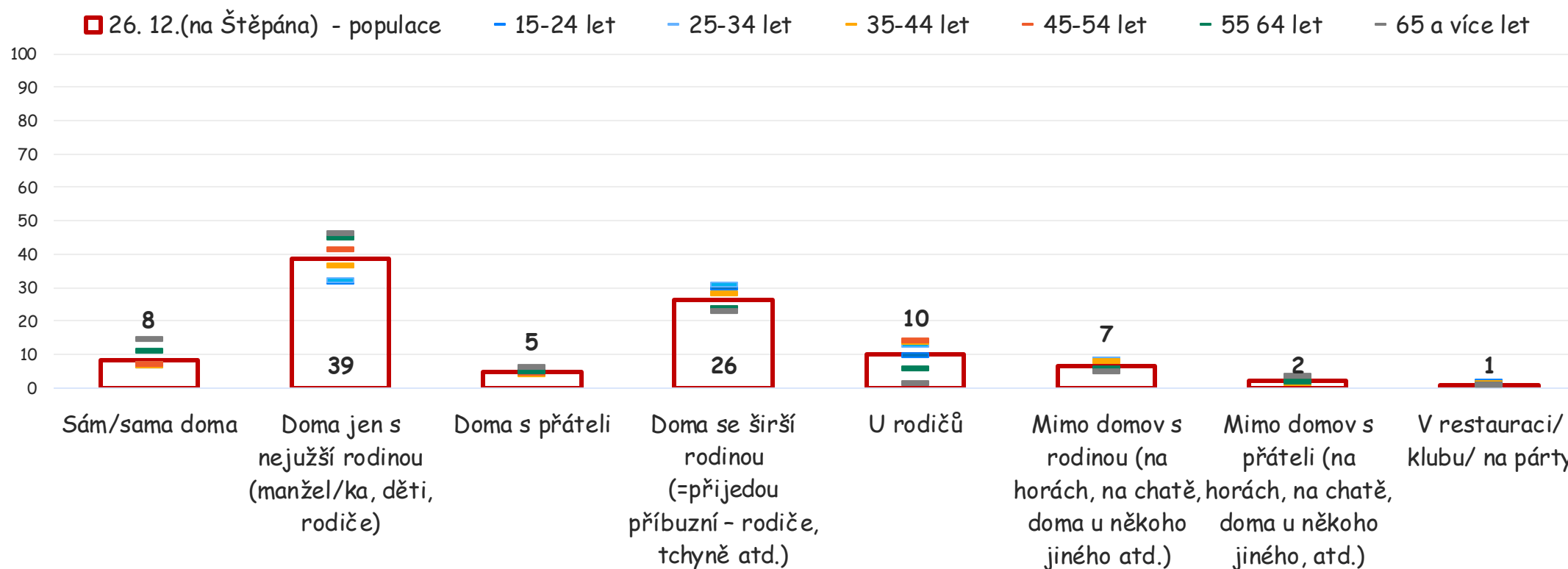
KDE TRÁVÍME 25.12. - DETAIL

Hned po Štědrém dnu vypuknou manévry, nastávají přesuny a sházejí se širší rodiny. Přesněji řečeno to vypadá, že se přesunují hlavně mladí Češi (doma u rodičů se širší rodinou).

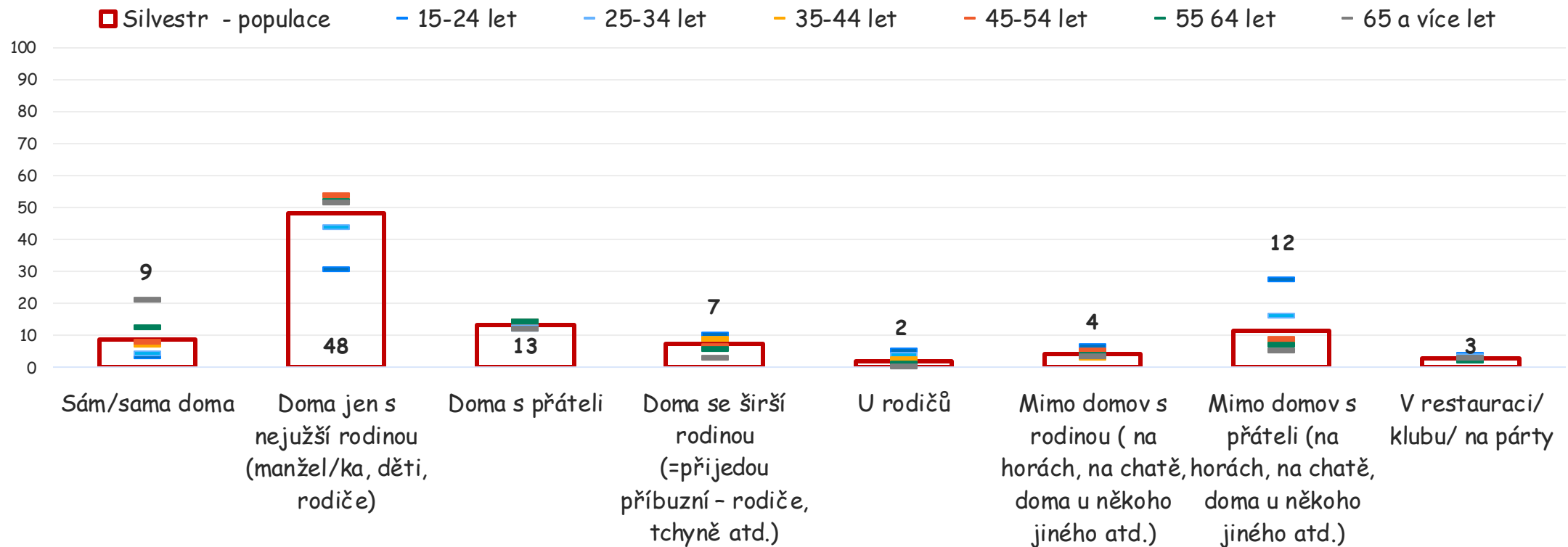
KDE TRÁVÍME 26.12. ALIAS ŠTĚPÁNA - DETAIL

Na Štěpána manévry pokračují - pokud ovšem lidé nepřesí už od 25., aby si užili tu správnou vánoční atmosféru s příbuznými.

KDE TRÁVÍME SILVESTRA - DETAIL

Na Silvestra je to rozrůzněnější. Skoro polovina Čechů je stále doma jen s nejužší rodinou. Třetina mladých ale vyrazí ven, k někomu na párty nebo třeba na hory. Desetina Čechů je na Silvestra sama (u seniorů je to pětina). U rodičů nebo mimo domov jsou mírně častěji lidé z velkých měst.

CO BY BYLY VÁNOCE BEZ DÁRKŮ

Kdy se v Česku nakupují vánoční dárky?

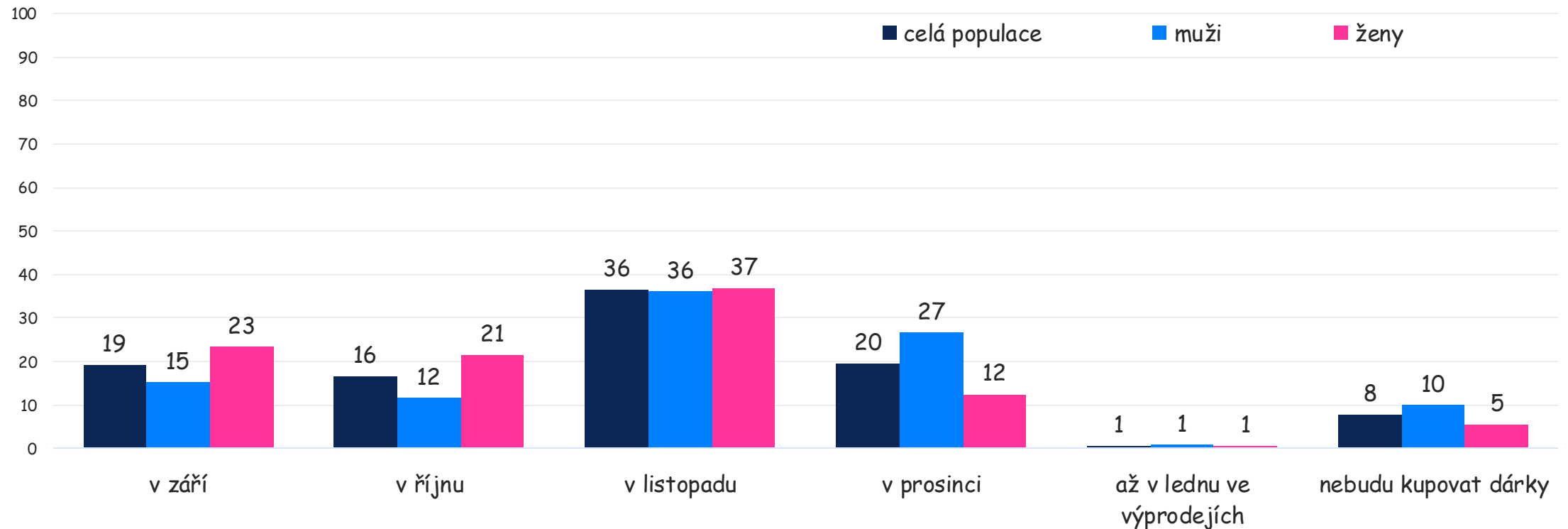
Kdo je nakonec přinese?

Jaké dárky si přejí Češi najít pod stromečkem a bez čeho by se tam naopak obešli?

A co si rodiče myslí, že si přejí pod stromečkem děti?

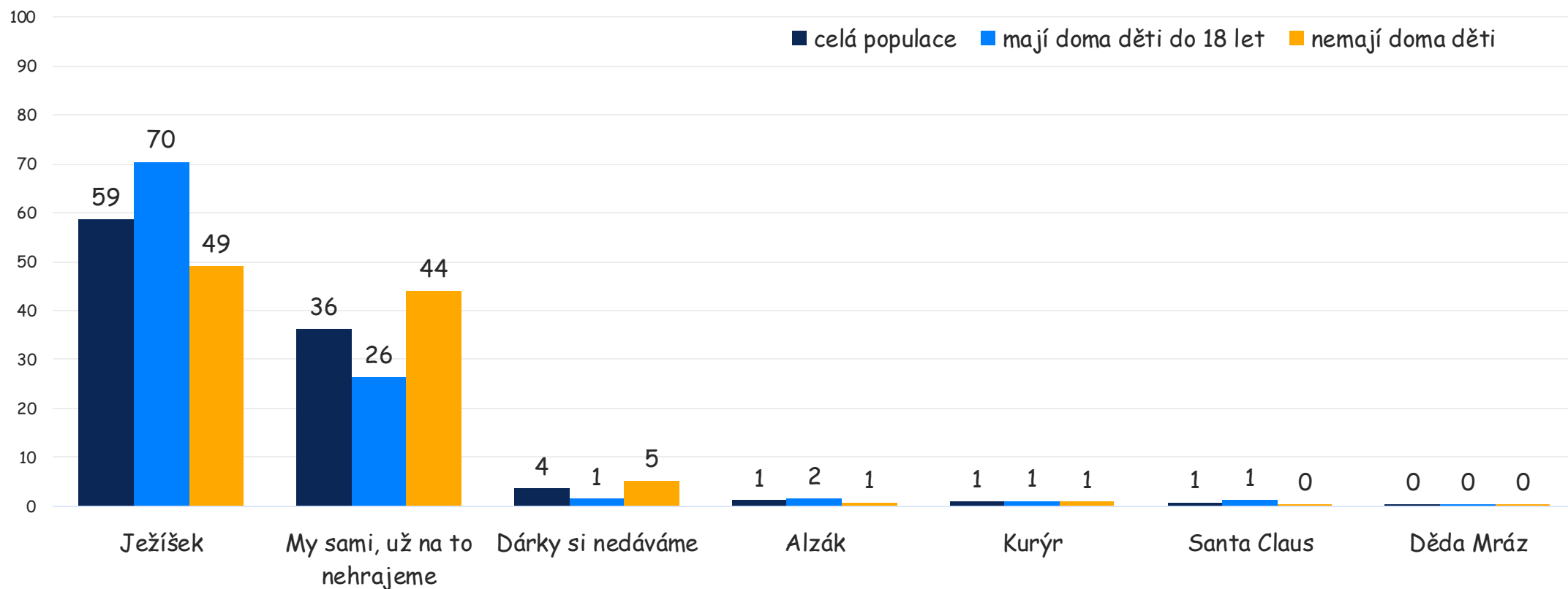
KDY ZAČÍNÁJÍ ČEŠI NAKUPOVAT DÁRKY?

Třetina Čechů začíná nakupovat dárky už před listopadem (častěji ženy, rodiče s malými dětmi, lidé z menších obcí a měst, a také střední a starší generace). Na prosinec nechávají nákupy hlavně muži, mladí, obyvatelé velkých městech a lidé bez dětí.

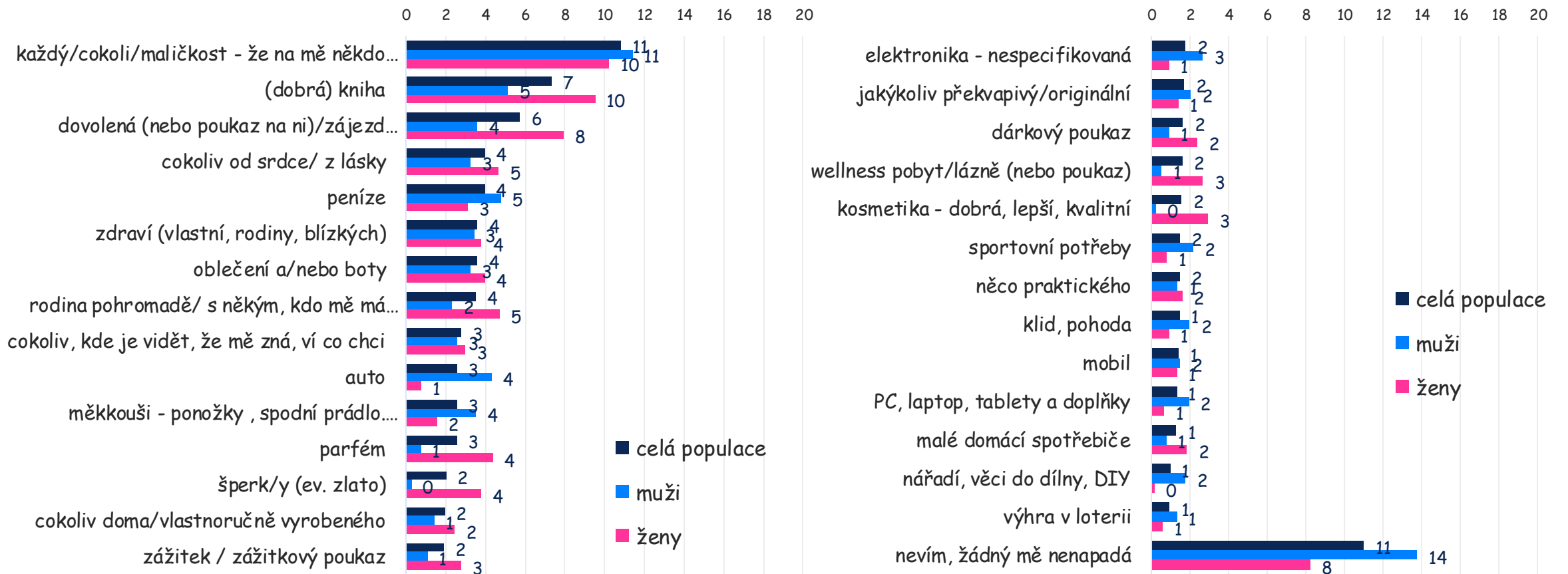
KDO V ČESKU NOSÍ DÁRKY?

Do českých domácností chodí na Štědrý den v první řadě Ježíšek - hlavně tam, kde mají malé děti. Když děti odrostou nebo odejdou z domu, nastaluje se lepší alarm a nikdo cizí už do baráku nemůže, takže si dárky musí Češi nosit sami. 4 % Čechů na dárky vůbec nehraje.

JAKÉ DÁRKY SI ČEŠI PŘEJÍ POD STROMEČKEM, DETAIL PODLE POHLAVÍ

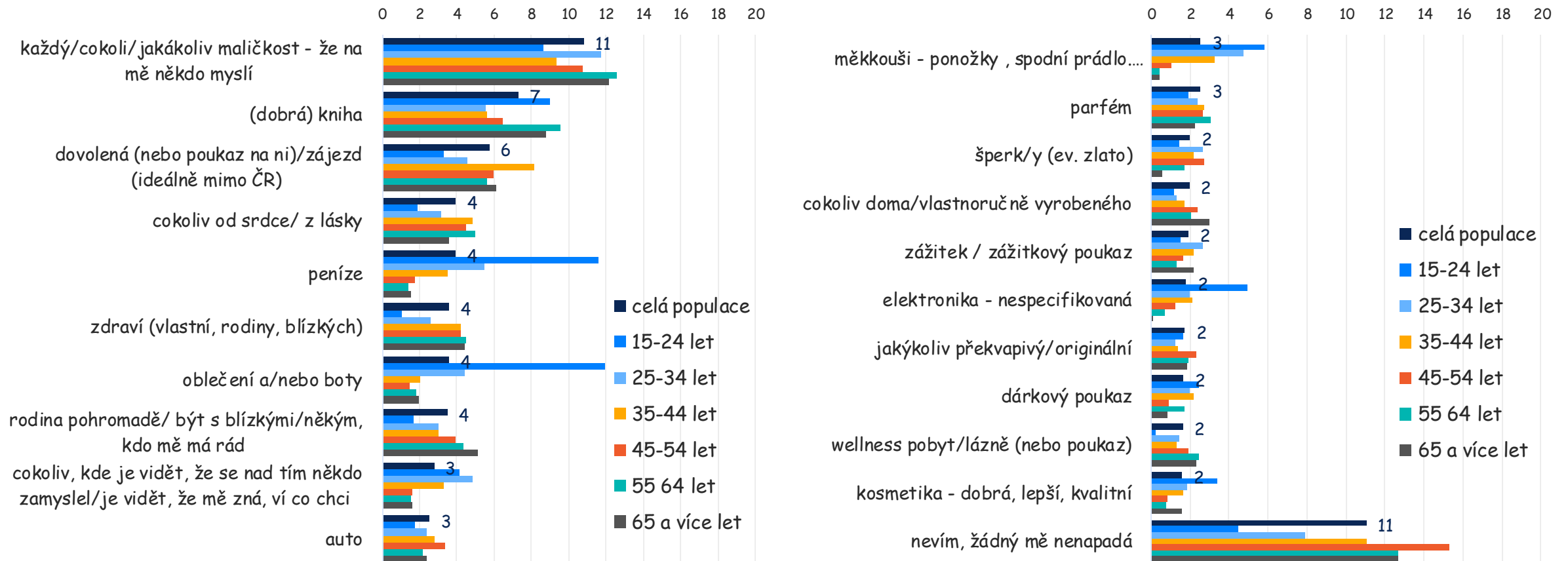
V Česku nemáme žádný konkrétní masový tahák, který by si přála polovina národa pod stromek. Desetina Čechů se spokojí s čímkoliv (hlavně, že na ně někdo myslí). Vcelku dobrým dárkem jsou knížky nebo poukaz na dovolenou - obojím potěšíte zejména ženy (a přidat můžete wellness poukaz nebo dobrou kosmetiku/parfém). Muži ocení častěji peníze, auto, elektroniku, nářadí ale i měkkouše.

Otázka: Jaký vánoční dárek by Vás letos osobně potěšil?

JAKÉ DÁRKY SI ČEŠI PŘEJÍ POD STROMEČKEM, DETAIL PODLE VĚKU

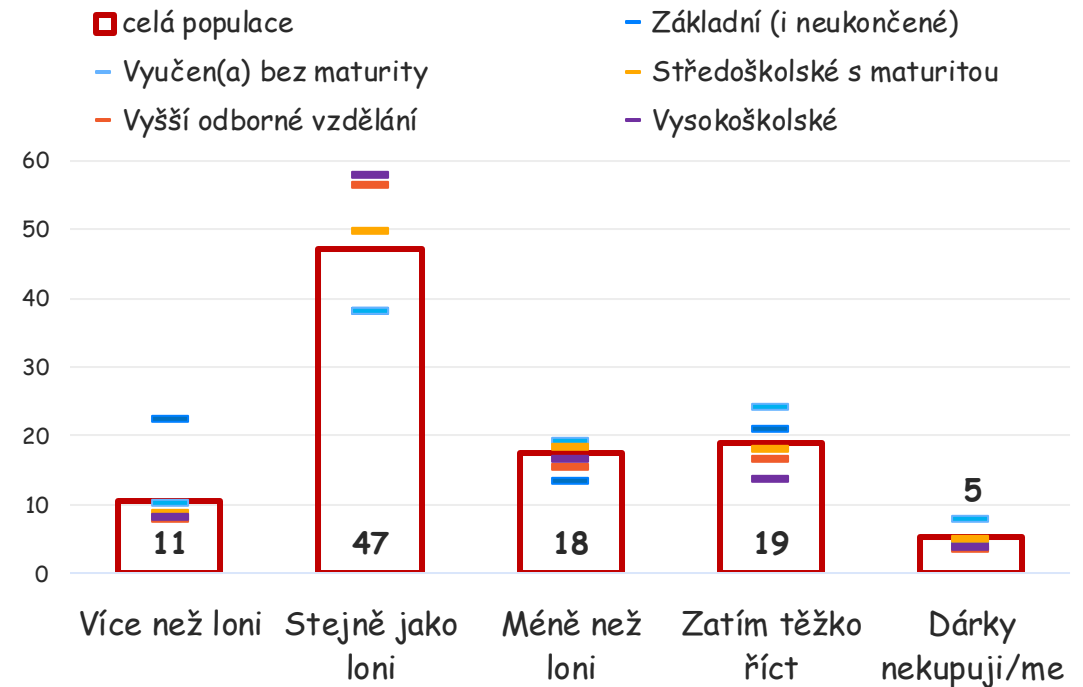
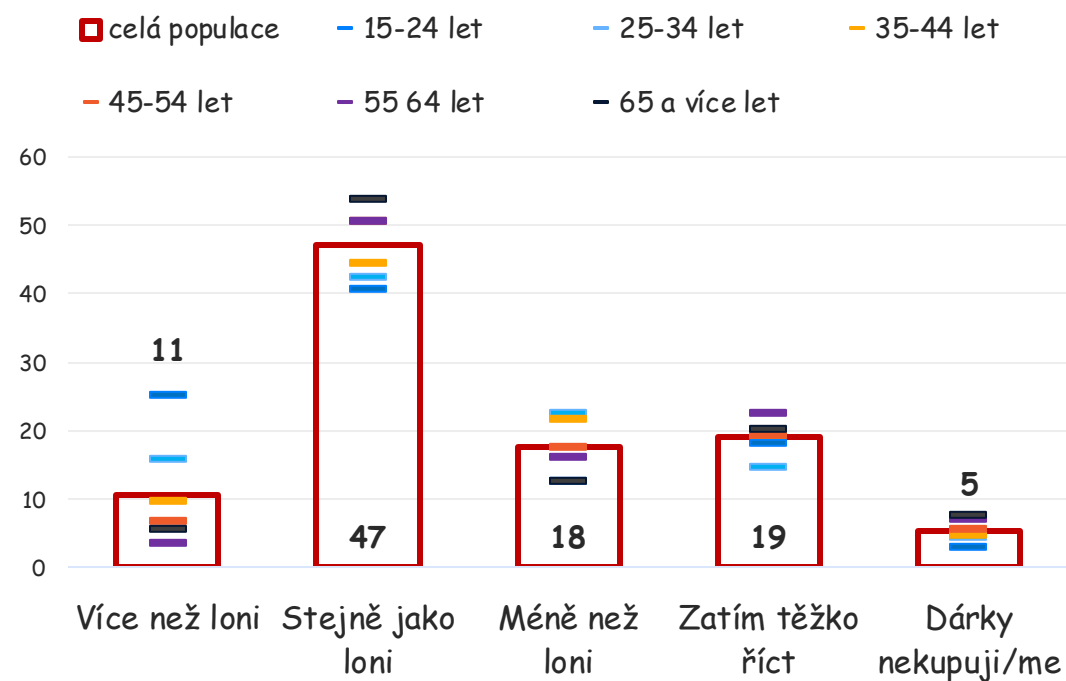
Hodně se liší mladí - ocení mnohem častěji peníze, oblečení a elektroniku. Nejstarší generace naproti tomu ocení i maličkost, dobrou knihu, cokoliv od srdce, rodinu pohromadě a zdravíčko.

Otázka: Jaký vánoční dárek by Vás letos osobně potěšil?

KOLIK LETOS UTRATÍME ZA DÁRKY? 1/2

Ptali jsme se sice na začátku října, ale pokud se to změnilo, tak asi k horšímu. Každopádně jen desetina Čechů plánuje utratit více než loni (častěji mladší). Polovina plánuje utratit stejně jako loni, nejvíce lidé nad 55 let. Pětina pak plánuje utratit méně. Vzdělání ani tak moc vliv nemá - to, že lidé se základním vzděláním plánují utratit více, táhnou mladí.

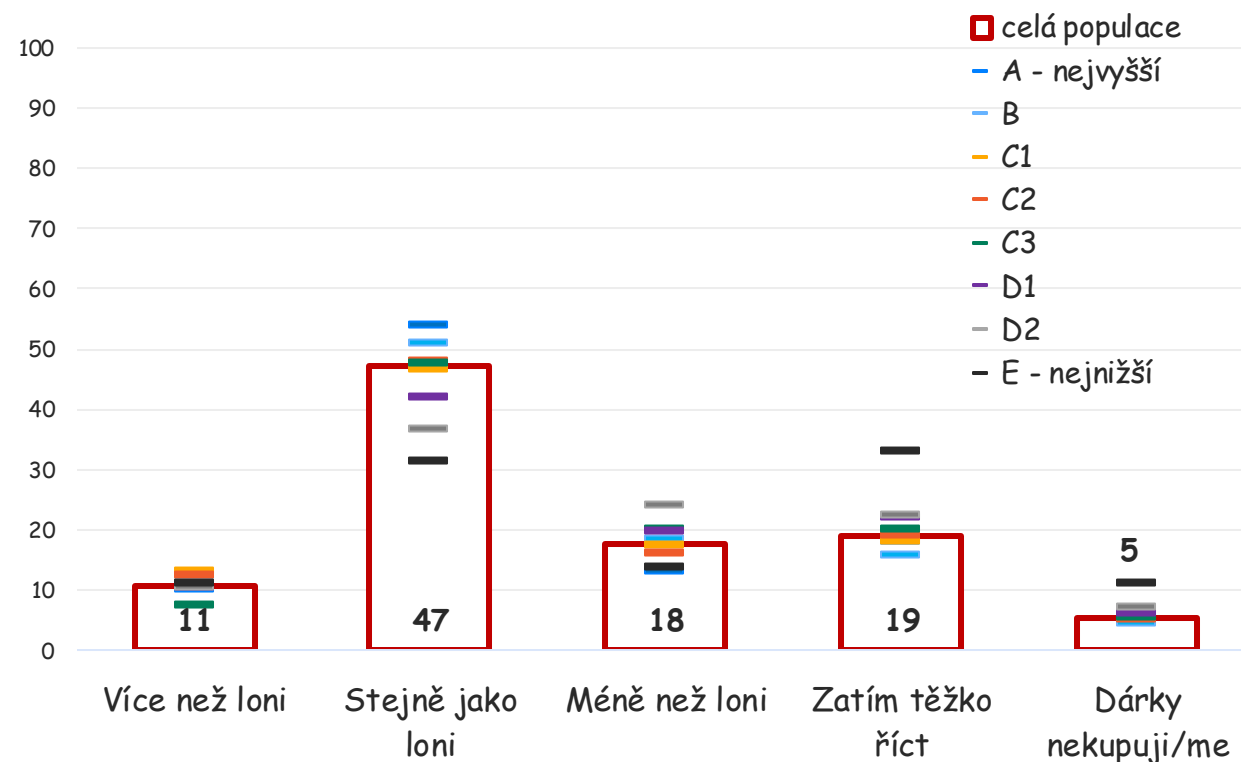

KOLIK LETOS UTRATÍME ZA DÁRKY? 2/2

Letos to nevytáhnou moc ani nákupy pro děti. Naopak - rodiny s dětmi plánují utracet spíš méně než loni.

A ke všemu to letos nevytrhnou ani bohatí. Ti plánují utratit převážně stejně jako loni. Chudší domácnosti asi nepřekvapivě plánují výdaje omezit nebo ještě neví a čekají, jak vyjdou.

Velké rozdíly nejsou ani mezi např. velkými městy a zbytkem republiky.

FUJ DÁRKY?

Vzdor všemožným mýtům a pověrám, si zas tolik Čechů na dárky nestěžuje. Jen 14 % má nějaký typ dárku, který fakt nemusí.

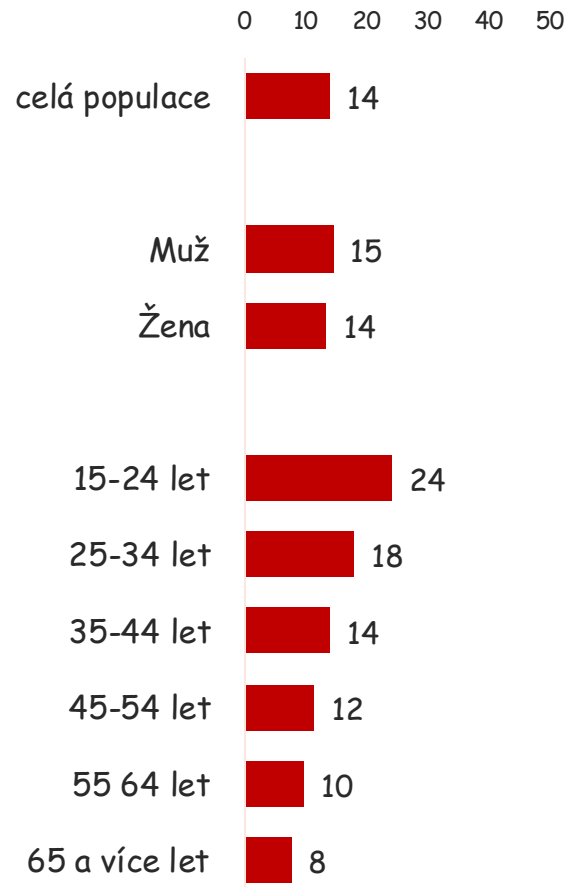
Zdaleka nejčastěji jsou nespokojení ti nejmladší - tam je opravdu lepší se někdy pořádně optat.

A ano, pověstní měkkouši vedou - přesněji ponožky (i když koukněte na sekci o dárcích, které si lidé přejí).

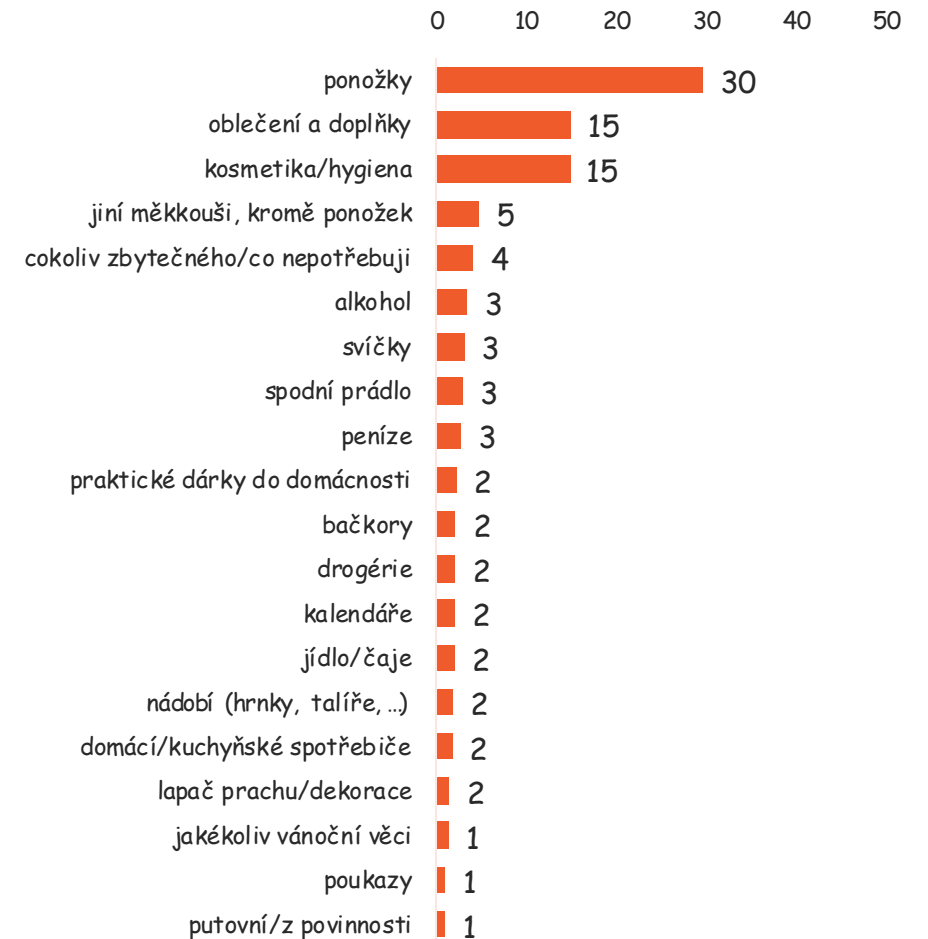
Následuje oblečení a doplňky, které jsou hlavně odrazem vkusu darujícího a nikoliv obdarovaného.

A trojici uzavírá levná kosmetika.

Existuje nějaký dárek, na který jste už tak trochu „alergičtí“?

Jaké dárky je lepší nedostat?

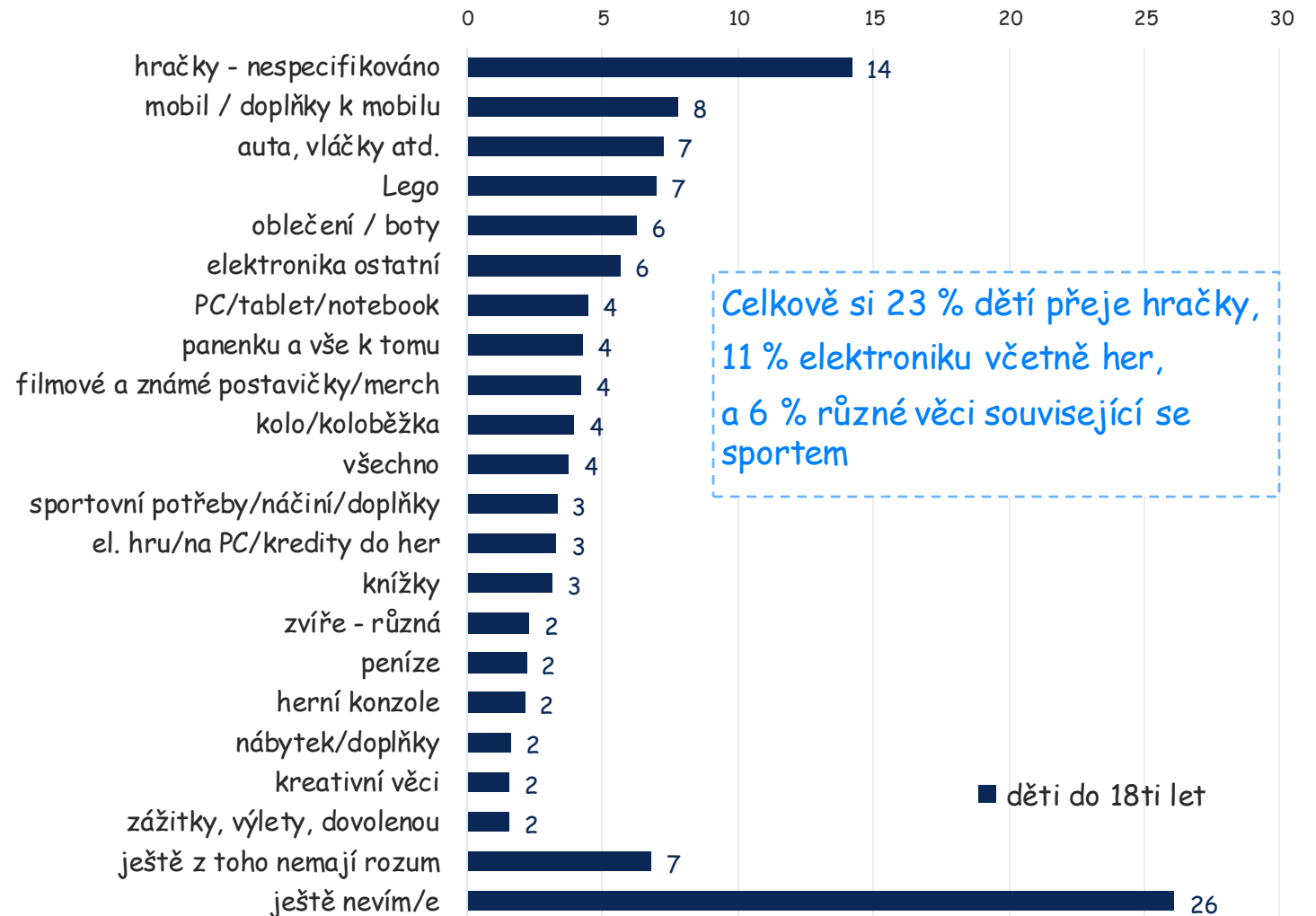

CO SI PŘEJÍ LETOS K VÁNOCŮM ČEŠATA?

Ptali jsme se na přelomu září a října, takže čtvrtina rodičů ještě nevěděla.

Jinak vedou asi nepřekvapivě hračky. Z konkrétních věcí vede mobil, modely aut nebo vláčky a Lego.

Nejsou moc rozdíly podle velikosti místa bydliště nebo jiných soc. dem. charakteristik - kromě věku dětí.

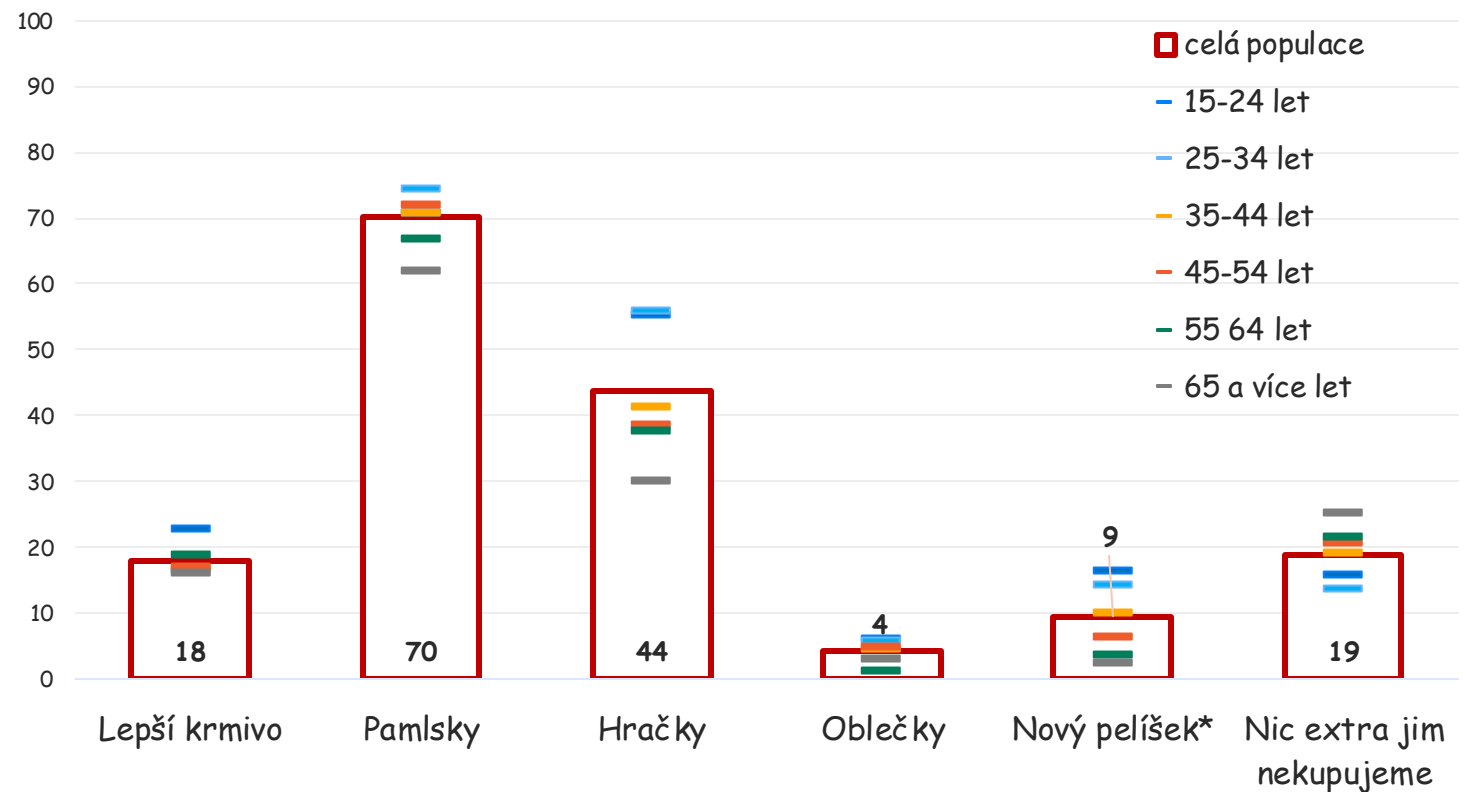
A CO DOSTÁVAJÍ ČTYŘ- (A JINAK)NOZÍ OBYVATELÉ ČESKA?

Naši domácí mazlíčci dostávají na Vánoce především různé pamlsky a/nebo hračky.

Lepší krmivo dostane necelá pětina zvířat.

Pětina nebohých ovšem nedostane vůbec nic.

Štědřejší jsou vůči svým mazlíčkům obecně mladší, naopak zejména generace 65+ drží svoje chlupaté kamarády poněkud zkrátka (zvláště pokud jde o hračky).

CO BY BYLY VÁNOCE BEZ JÍDLA

Co obsahuje úplně typický český bramborový salát?

A co se k němu jí na Štědrý den?

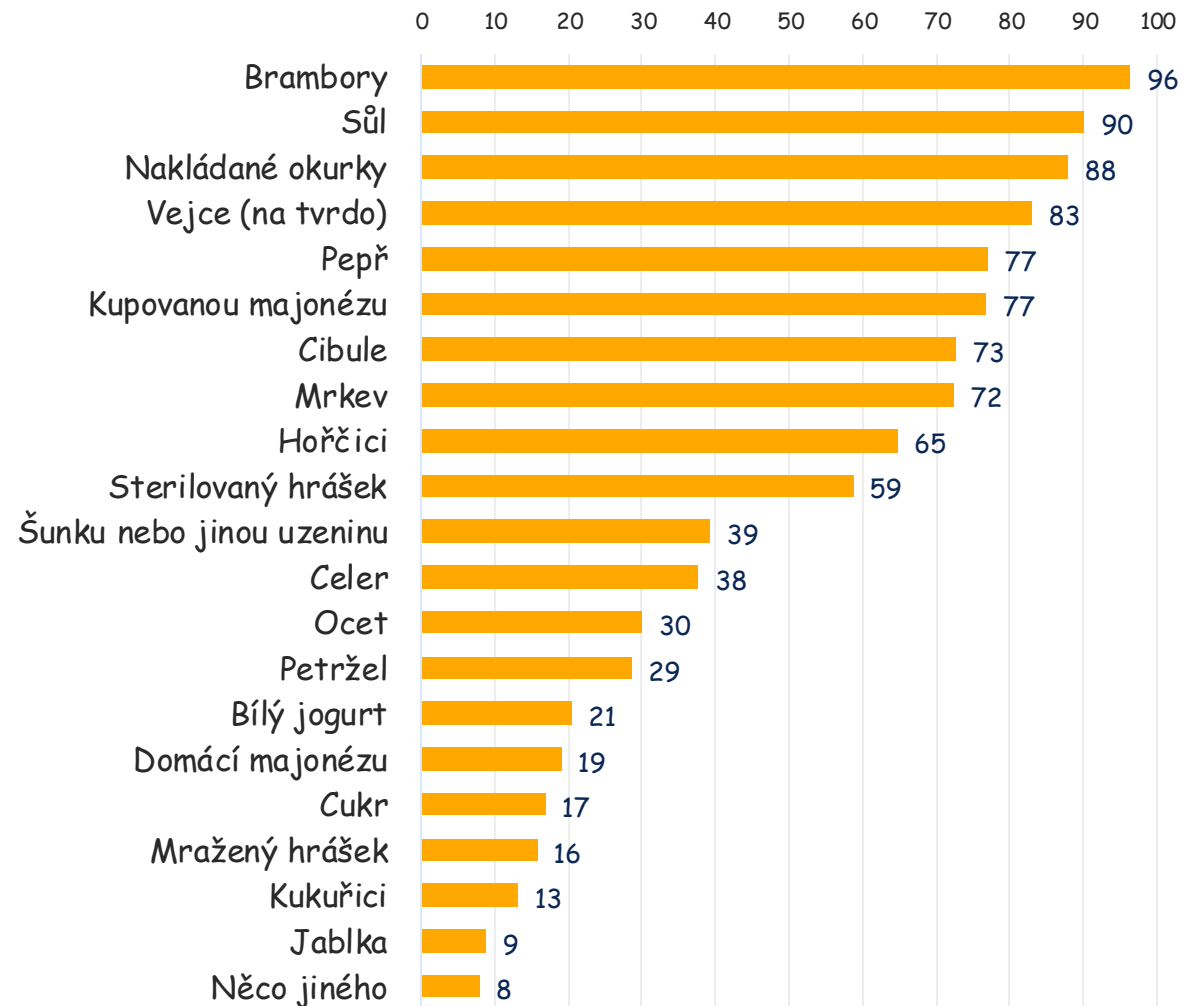
A jak je to s cukrovím?

CO OBSAHUJE ÚPLNĚ PRŮMĚRNÝ ČESKÝ BRAMBOROVÝ SALÁT? 1/2

Bramborový salát doma dělá 92 % Čechů.

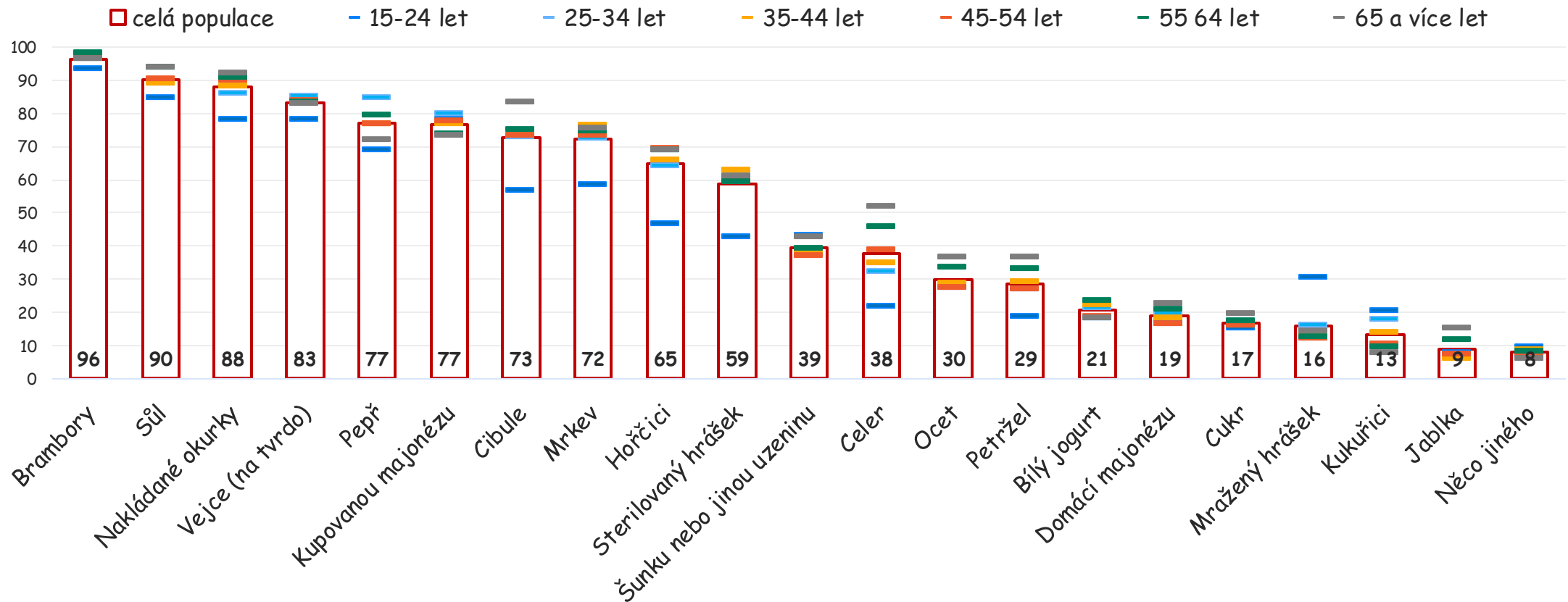
Zbytek ho dostává, ale najdou se i tací, kteří ho nejedí (o něco častější případ je to ve velkoměstech).

Kromě brambor najdete v bramborovém salátu prakticky vždy nakládané okurky, vajíčka natvrdo a taky sůl, která, jak víme, je nad zlato.

CO OBSAHUJE ÚPLNĚ PRŮMĚRNÝ ČESKÝ BRAMBOROVÝ SALÁT? 2/2

Bramborový salát se místy dost liší v závislosti na věku dospělých v dané domácnosti. Mladí by dali trochu míň okurek a rozhodně míň cibule, mrkve a hořčice. Pro nejstarší generaci je naopak základem salátu, kromě brambor a okurek, právě cibule a ani celer nepříjde zkrátka.

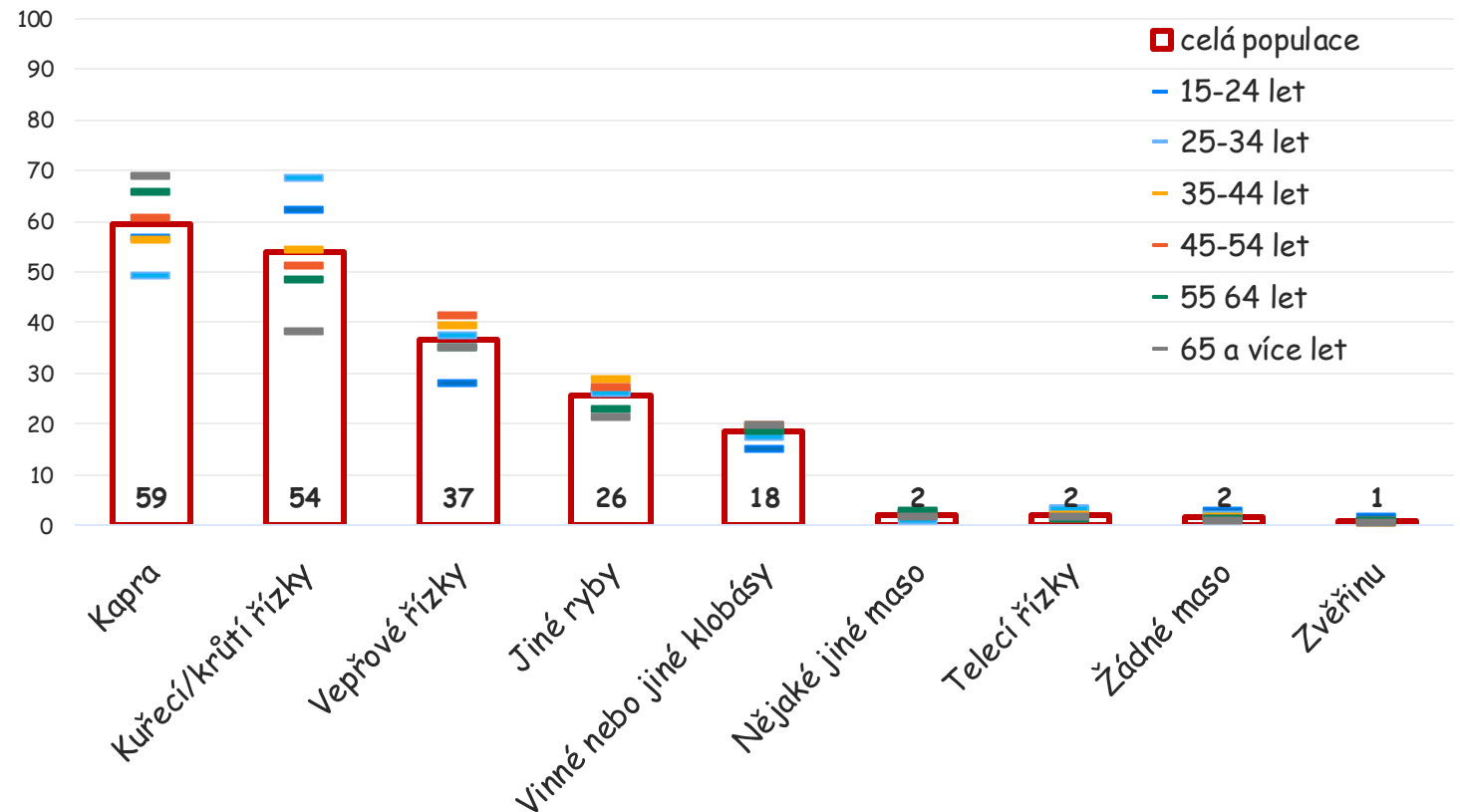

JAKÉ MASO JÍME NA ŠTĚDRÝ DEN? 1/2

Kapr je těsně (zatím?) tím nejčastěji konzumovaným masem, které se jí v Česku na Štědrý den. Zatímco ale u lidí nad 65 let je to 70 %, mezi mladými do 25 let je to jen polovina.

Na 2. místě jsou těsně za kaprem krůtí nebo kuřecí řízky. U nich je to naopak - čím nižší věk, tím častěji se tohle maso jí na Štědrý den.

Na 3. místě jsou s velkým odstupem vepřové řízky.

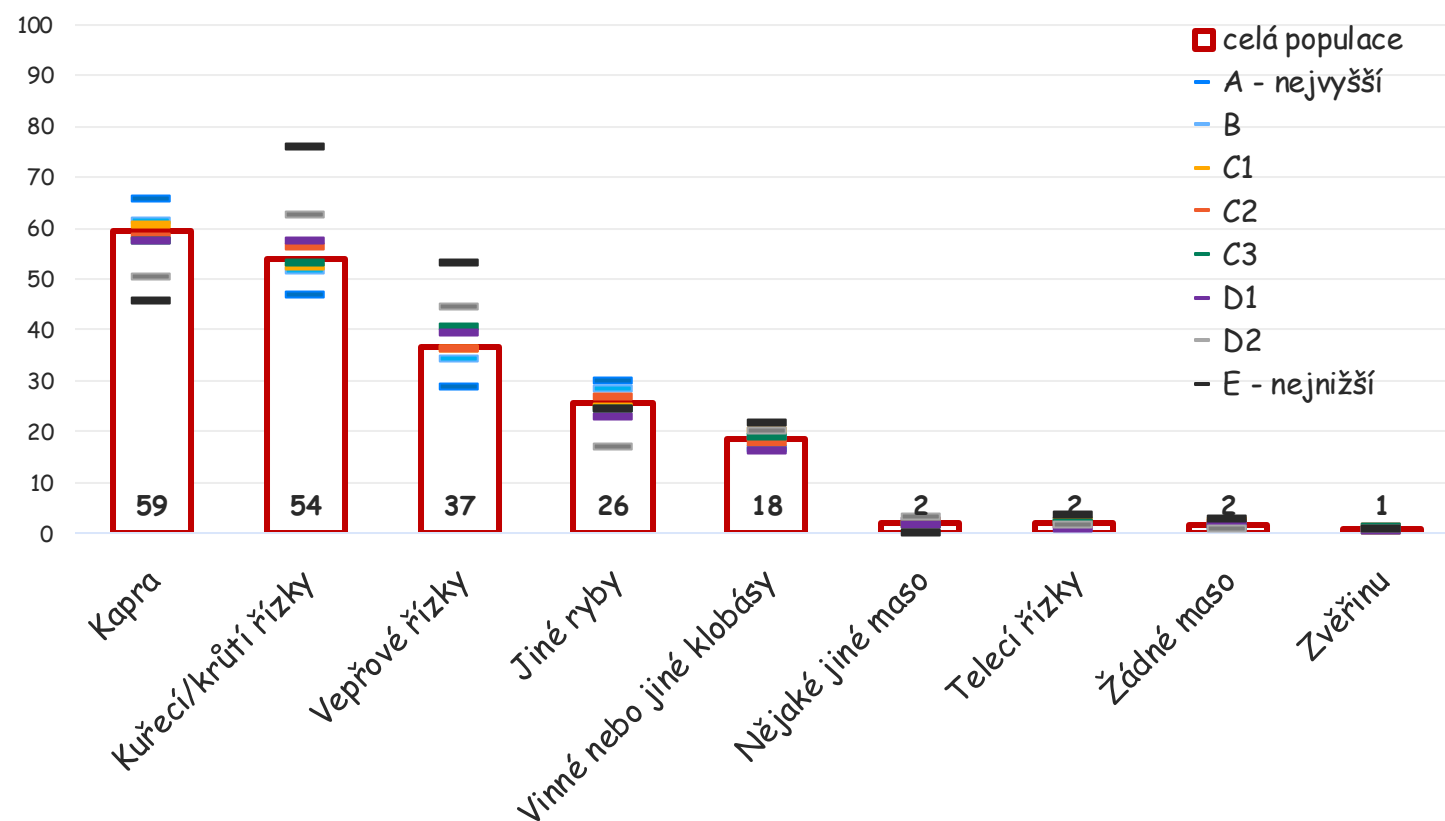

JAKÉ MASO JÍME NA ŠTĚDRÝ DEN? 2/2

Platí, že čím bohatší rodina, tím častější je na štedrovečerním stole kapr nebo jiná ryba.

A naopak čím je hlouběji do kapsy, tím častěji se na Štědrý den jedí řízky.

Existují rozdíly i podle velikosti obce a to hlavně u klobás. Ty se jedí výrazně častěji mimo velká města.

CUKROVÍ - KDO PEČE, DOSTÁVÁ, KUPUJE

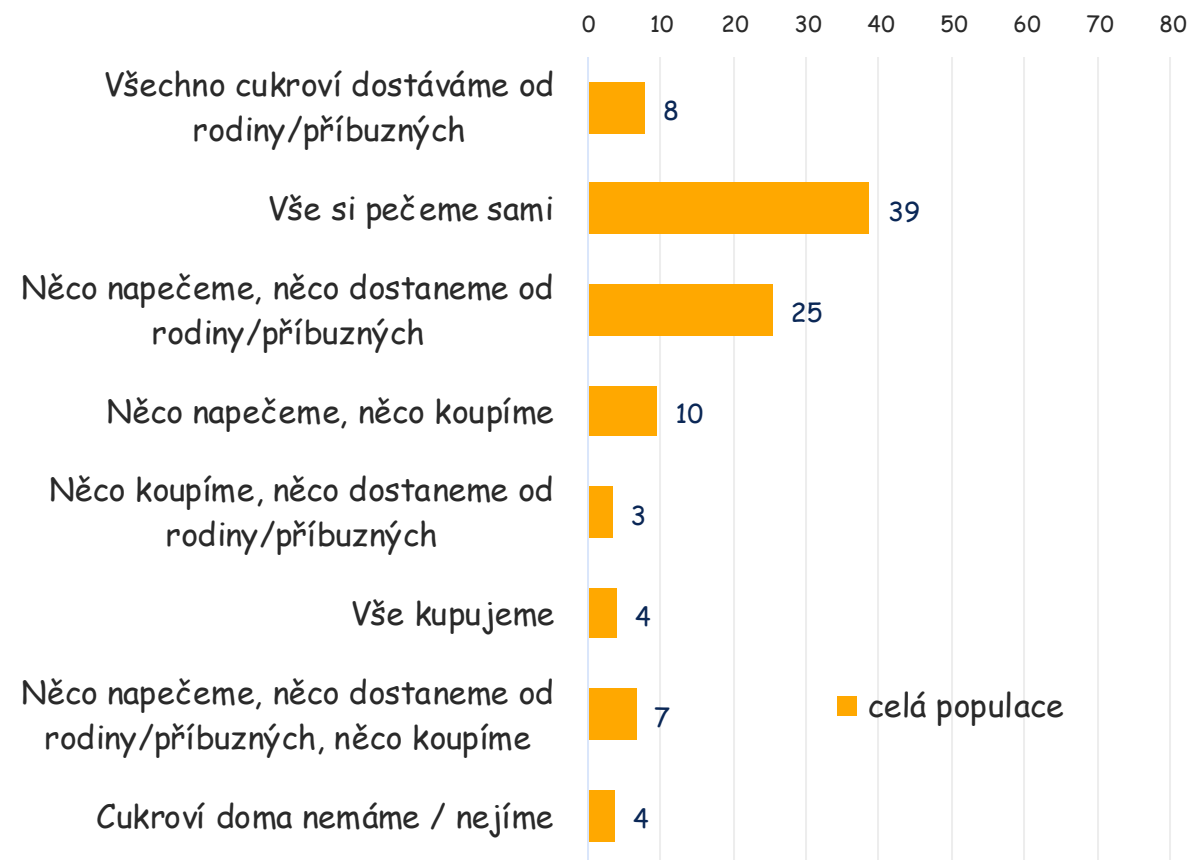
Většina Čechů doma cukroví peče - i když jen u 40 % to kompletně pokryje jejich vánoční spotřebu.

Čtvrtina Čechů část napeče a další cukroví dostane.

- Nejvíce pečou lidé nad 45 let (a stále hlavně ženy). Více se peče také v malých obcích a městech. Bohatší domácnosti pečou méně, ale zase víc dostanou a častěji kupují.

Na dodávku od příbuzných spoléhají hlavně mladé domácnosti. Také VŠ domácnosti spoléhají více na dodávky od příbuzných - ale zde to často souvisí i s věkem.

Cukroví se obecně více nakupuje ve velkých městech.

DALŠÍ VÁNOČNÍ ZAJÍMAVOSTI

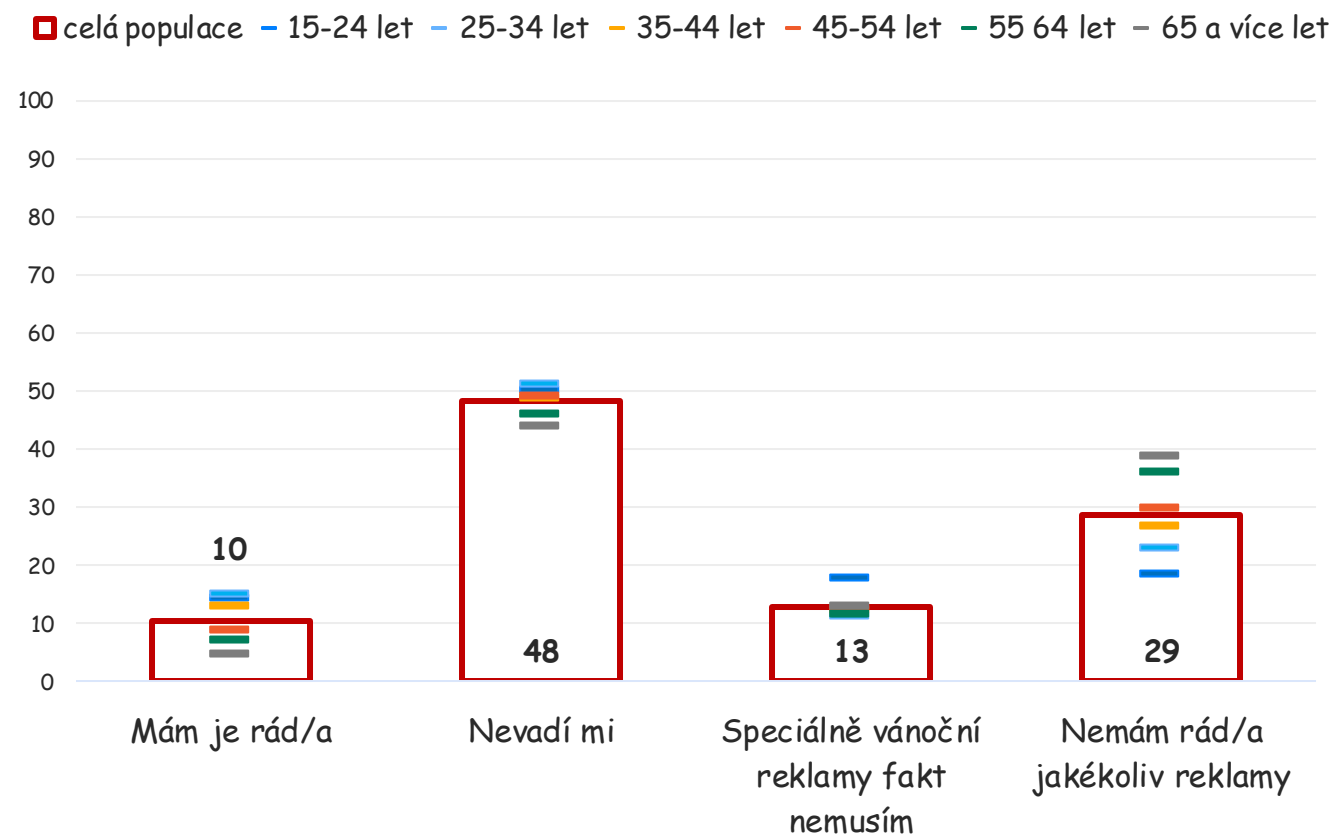
Vánoční reklamy
Příspěvky na charitu

VÁNOČNÍ REKLAMA 1/2

Polovině Čechů vánoční reklamy nevdí a desetina je má vyložené ráda. Častěji jde o ženy a mladší věkové segmenty populace. Mimochodem, lidé, kteří mají rádi vánoční reklamy, častěji přispívají o Vánocích na charitu.

Naopak skoro 40 % lidí starších 55 let říká, že nemá rádo jakoukoliv reklamu.

A vánoční reklamu odmítají častěji muži než ženy (15 % vs. 10 %).

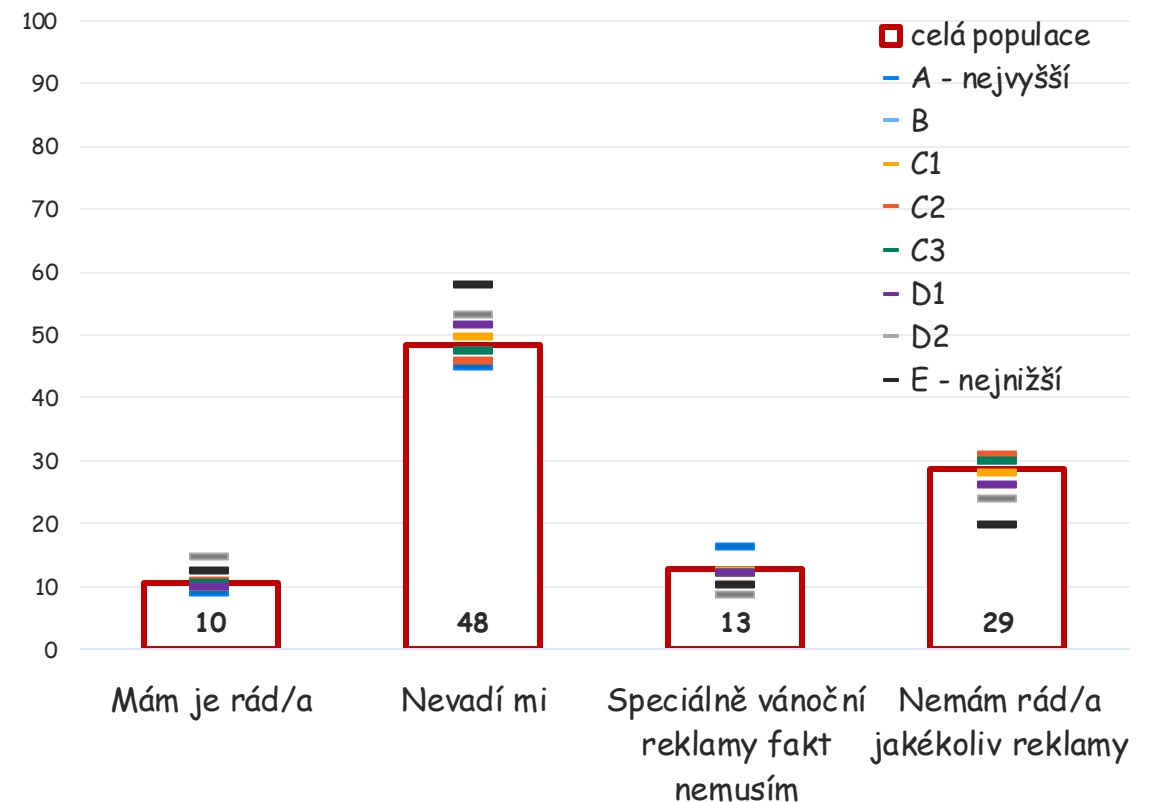

VÁNOČNÍ REKLAMA 2/2

Na reklamy více brblají bohatí Češi, chudším vadí méně, ale když, tak zásadově - www.ceskevanoce2023.cz.

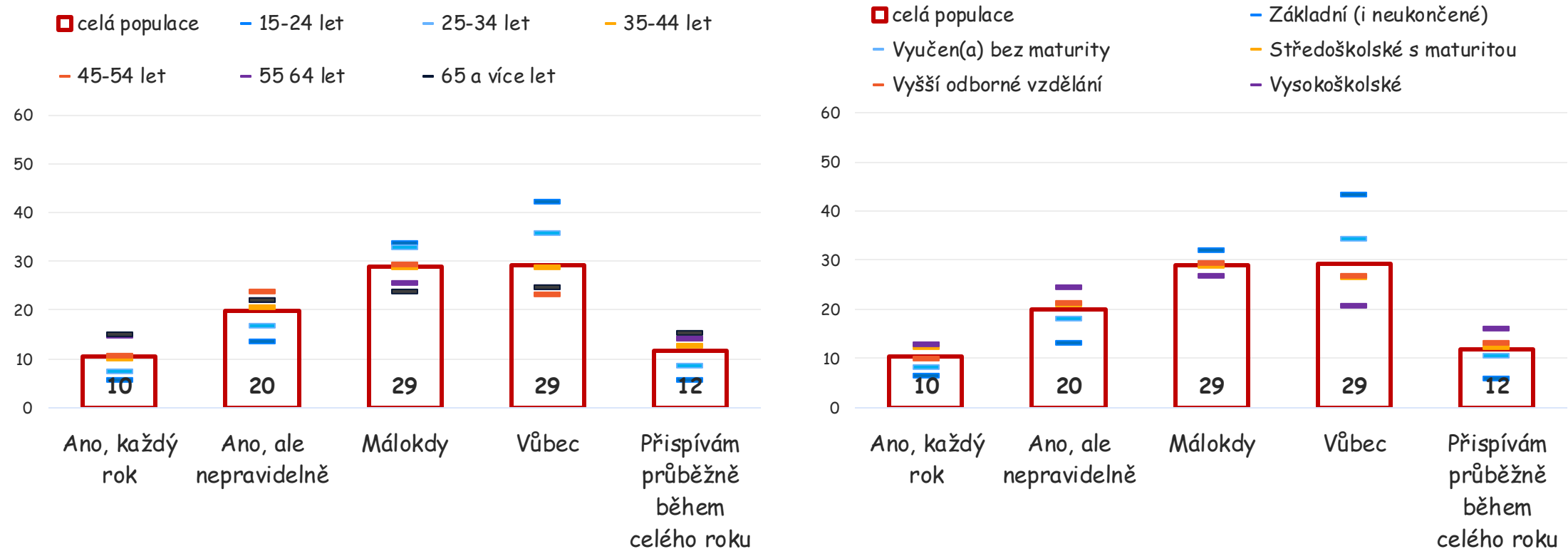
A věděli jste, že:

- Čím méně se lidem líbí moderní nábytek a čím méně rádi vylepšují svůj byt, tím víc nadávají na reklamy?
- Když se lidem líbí vánoční reklamy, rádi zkusí i nové potravinářské výrobky?
- Čím častěji lidé kontrolují, co je nového na sítích, tím více mají rádi vánoční reklamy?
- Polovinu lidí, kteří mají rádi vánoční reklamy, baví nakupování? U těch, kteří nemají rádi jakékoliv reklamy je to jen 20%.
- Lidé, kteří nemají rádi reklamy, si ani moc nepotrpí na technologie (hodně to souvisí i s věkem této skupiny)?
- Češi nebo spíš Češky, které mají rády vánoční reklamy, nakupují častěji doplňky stravy?
- Ti, kteří reklamy rádi nemají vůbec, pijí zase víc kafe?

A CO TAKHLE KAPKA DOBRA NA VÁNOCE

10 % Čechů tvrdí, že přispívá na charitu každé Vánoce. Více přispívají starší Češi, což vysvětluje, že jsou to současně lidé, kteří více pečou všechno cukroví doma. 30 % Čechů naopak přispívá jen málokdy a 30 % nikdy (mnohem častěji mladší do 35 let). Roli má i vzdělání - nejvíce přispívají lidé s vyšším vzděláním. A v tomhle ohledu čest Čechům z bohatších rodin, jsou to právě oni, kdo přispívají nejvíce.

ŠŤASTNÉ A VESELÉ!
